

Notat

OPPDRAG	Kråkeelvi kraftverk	DOKUMENTKODE	10257748-01-RIM-NOT-01
EMNE	Svar på høringsinnspill fra Statsforvalteren	TILGJENGELIGHET	
OPPDRAGSGIVER	Sognekraft produksjon AS	OPPDRAGSLEDER	Leila S. Berg
KONTAKTPERSON	Kåre Fosse	UTARBEIDET AV	Birgit Solberg
KOPI		ANSVARLIG ENHET	10232013, Miljørådgivning sør

Multiconsult AS har på oppdrag fra Sognekraft produksjon AS utarbeidet en konsekvensutredning for naturmangfold i forbindelse med søknad om utsatt byggefrist for Kråkeelvi kraftverk i Høyanger kommune. Søknaden har vært på høring, og Statsforvalteren i Vestland har i den forbindelse kommet med merknad til konsekvensutredningen for naturmangfold. Formålet med dette notatet er å svare ut innspillene fra Statsforvalteren som omhandler naturmangfold.

Merknad fra SF: Skoddemose er indikatorart for yr- og fossesprutsoner, og funnet vil bli negativt påvirket av redusert vannføring og rydding av skog.

Vårt svar: Det stemmer at skoddemose vanligvis er forbundet med vassdrag, og er indikatorart for områder med høy fuktighet/fossesprut. I dette prosjektet ble imidlertid skoddemose funnet på et sted som ikke er typisk for arten. Skoddemosen ble funnet som pionérart på glimmerrik stein under en rotveltet gran i kant av plantefelt, godt utenfor eventuell fossepåvirkning. Sannsynligheten for at fraføring av vann vil påvirke funnet er derfor svært liten. Arten er ikke funnet andre steder i forbindelse med den utførte kartleggingen.

Merknad fra SF: Det er ikke godt nok utredet hvordan periodene med lav minstevannføring vil påvirke lokaliteten med fosseeng/fosseberg og lokaliteter med fuktkrevende moser, siden mosene trenger fukt året rundt.

Vårt svar: Det er ikke gjennomført egne beregninger for i hvilken grad den reduserte vannføringen vil endre fossesprutsonen i denne naturmangfoldvurderingen. Det er dermed noe usikkerhet knyttet til i hvilken grad den kartlagte lokaliteten med fosseeng/fosseberg vil bli påvirket. I forbindelse med konsesjonsbehandlingen for Kråkeelvi kraftverk i 2016 er det tatt utgangspunkt i at det er leveområder/naturtyper i fossen og elva som er tilknyttet fossesprutsone.

Det mangler i hovedsak god forskning på hvor stort slipp av minstevannføring som generelt skal til for å opprettholde naturverdiene i fossesprøytsoner (Ihlen & Eilertsen, 2012). Siden fossesprutsoner er avhengig av vannføring vil størrelsen av arealer som er påvirket av fossesprut, samt frekvens og varighet av perioder med høy eller lav vannføring, variere gjennom året, mellom år og mellom vassdrag. Videre er det få arter som har sin hovedutbredelse innenfor fossesprutsoner, og de fleste artene som lever i slike områder vokser også andre steder med høy fuktighet. Det kan derfor være

00	09.10.2024	Til gjennomlesning	B. Solberg	A. Korbøl	L. Berg
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

vanskelig å sette grenseverdier for hvor mye fossepåvirkning artene trenger. I forbindelse med kartleggingen av Kråkeelvi i 2024 ble det ikke funnet arter innenfor naturtypelokaliteten som har sin hovedtyngde i fossesprutsoner. Det ble heller ikke funnet sjeldne eller truede arter, og mange av artene forekom i arealene utenfor fossesprutsonen.

Generelt må arter i fossesprutsoner kunne vokse og reprodusere i miljøer med både høy luftfuktighet, sterke vinder og lave temperaturer. I tillegg må de tåle kortere tørkeperioder i tørre år på sommerstid, samt frost og islegging på vinterstid. I beskrivelsene av naturtypene «fosse-eng» og «fosseberg» i Miljødirektoratets instruks for kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN 2 (M-2209) det beskrevet at for fosseberg er opprettholdelse av vannføring som gir vannsprut gjennom en stor del av vekstsesongen viktig for å ivareta naturtypen. For fosse-eng er det viktig at det opprettholdes nok vannføring til at vedaktige planter ikke etablerer seg. Islegging om vinteren og vindslitasje er særlig viktig i den forbindelse.

Påvirkning av naturtypen er vurdert som «noe forringet» ved minstevannføring som fastsatt i konsesjonen. Vurderingen er satt med bakgrunn i at det fremdeles vil være en tydelig fossesprutsoner i vekstsesongen. Siden det likevel er usikkerhet knyttet til vurdering av påvirkning kan føre-var prinsippet gi grunnlag for å oppjustere påvirkning til «forringet». Det vil imidlertid ikke medføre tap av leveområder for sjeldne eller truede arter, eller arter som har sin hovedutbredelse innenfor fossesprutsoner.

Merknad SF: *Kystsotmose ble funnet langs elva. Arten er ansvarsart for Norge*

Vårt svar: Arten og dens funksjonsområde burde vært konsekvensvurdert mer presist i rapporten. Spesielt hensynskrevende arter (herunder ansvarsarter) og deres funksjonsområde gis «stor verdi» i henhold til metodikk beskrevet i M-1941. Forekomsten er funnet nær elva. Arten foretrekker fuktige områder, og vokser langs bekker og på sigeflater. Det er sannsynlig at fraføring av vann vil kunne påvirke lokaliteten negativt. Samtidig er arten vurdert som livskraftig iht. norsk rødliste for arter, og antas å være relativt vanlig. Arten vil mulig bli svekket langs elvestrekningen, men det vil neppe medføre at arten blir svekket regionalt.

Merknad SF: *Påvirkning og konsekvens for moselyng er vurdert for mildt. Arten er funnet kun ett sted innenfor prosjektavgrensning. Ettersom det er eneste registrering er påvirkning og konsekvens klart undervurdert.*

Vårt svar: Arten er kun funnet ett sted innenfor prosjektavgrensningen. Arten er imidlertid en vanlig fjellart, knyttet til snøleier, og forekommer sannsynligvis vanlig høyere opp i fjellet utenfor prosjektavgrensningen. Tap av dette enkeltindividet vil følgelig ikke medføre at arten svekkes lokalt eller regionalt. Arten er vurdert som nær truet på grunn av forventet populasjonsnedgang i kommende vurderingsperiode. Forventet nedgang er knyttet til effekter av klimaendringer, med blant annet nedgang i naturtypen snøleier.

1 Referanser

Ihlen, P. G., & Eilertsen, L. (2012). *Framlegg til faggrunnlag for fossesprøytsoner i Norge*. Rådgivende biologer rapport 1557.

Miljødirektoratet. (2024). *Kartlegingsinstruks. Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2*. M-2209/2014.